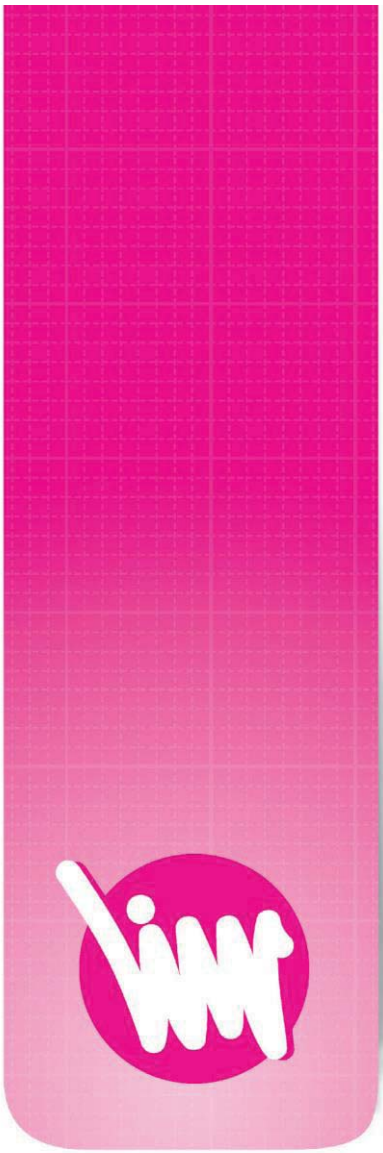

کتاب جامع مفاهیم و نظریه های پرستاری

Comprehensive textbook of concepts and theories of nursing

ترجمه، تالیف، گردآوری:

حمیدرضا صادقی گندمانی(دانشجوی دکترای تخصصی پرستاری)

محمد سجاد لطفی(دانشجوی دکترای سالمند شناسی)

شعله رحیمی(کارشناسی ارشد پرستاری، گرایش اطفال)

نرگس ناصری بروجنی(دانشجوی رشته پرستاری)

عنوان و نام پدیدآور	:	کتاب جامع مفاهیم و نظریه‌های پرستاری= Comprehensive textbook of concepts and theories of nursing/ ترجمه، تالیف، گردآوری حمیدرضا صادقی‌گندمانی... [و دیگران].
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات علمی سنا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۵۰۹ ص.
شابک	:	۳۷۰۰۰۰ریال:978-600-8730-42-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	ترجمه، تالیف، گردآوری حمیدرضا صادقی‌گندمانی، محمدسجاد لطفی، شعله رحیمی، نرگس ناصری‌بروجنی.
یادداشت	:	کتاب حاضر بر گرفته از کتاب "Theoretical nursing : development and progress,5th ed,2012" و " Contemporary nursing knowledge : analysis and evaluation of nursing models and theories,2nd ed,2005 " و " Nursing theorists and their workAuthor,8th ed,2014 " است.
موضوع	:	پرستاری -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	:	Nursing -- Study and teaching (Higher)
موضوع	:	پرستاری -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	:	Nursing -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده	:	صادقی گندمانی، حمیدرضا، ۱۳۶۶ -، گردآورنده، مترجم
شناسه افزوده	:	ملیس، عفاف ابراهیم
شناسه افزوده	:	Meleis, Afaf Ibrahim
شناسه افزوده	:	فاوست، جکلین، ۱۹۴۱ - م.
شناسه افزوده	:	Fawcett, Jacqueline
شناسه افزوده	:	الیگود، مارتا ریل
شناسه افزوده	:	Martha Raile ,Alligood
رده بندی کنگره	:	RT۷۱/ک۲ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۷۳۰۷۶/۶۱۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۷۷۳۶۹

ناشر: علمی سنا

نوبت چاپ: اول – ۱۳۹۶

صفحه آرایی: سحر زعفرانی عیلام

طراح جلد: لیلا انصاری

پست الکترونیک: elmisana@gmail.com

فروش اینترنتی: www. sanabook.com

تیراژ: ۳۰۰

قیمت: ۳۷۰۰۰۰ ریال

مقدمه:

امروزه با توجه به افزایش داوطلبان دکتری آموزش پرستاری و گستردگی حوزه نظریه پردازی در رشته پرستاری و همچنین عدم وجود منابع جامع مشخص به زبان فارسی جهت فراگیری درس نظریه های پرستاری و تغییر سبک سوالات این درس به سمت مفاهیم پیش نیاز در نظریه پردازی، مولفین را بر آن داشت تا کتابی ترجمه، تالیف و گردآوری نمایند تا علاوه بر پوشش بخش نظریه پردازان و نظریه های پرستاری، مفاهیم پیش نیاز تدوین یک نظریه را نیز بطور کلیدی و در عین حال جامع در این مجموعه گردآوری نمایند. این کتاب تلفیقی از اکثر کتب نظریه پردازی و نظریه های پرستاری به انضمام سوالاتی چهار گزینه ای در این زمینه جهت مرور نکات فراگرفته شده می باشد. همچنین با توجه به اهمیت مباحث نظریه های پرستاری و مفاهیم پیش نیاز و برای درک بهتر، در فصول مختلف کتاب، مواردی از محتوا به سبک های مختلف تکرار گردیده است.

امیدواریم این مجموعه بعنوان یکی از غنی ترین منابع در حوزه نظریه پردازی و نظریه های پرستاری مورد قبول اساتید پرستاری، دانشجویان پرستاری و پرستاران قرار گیرید.

شما می توانید نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را به آدرس ذیل ارسال نمایید.

Hamidsadeghi1366@gmail.com

گروه مولفین

فهرست:

فصل اول: (مروری بر فلسفه) ۱

فصل دوم: واژه شناسی ۱۶

فصل سوم: (مدلهای پنداشتی و متاپارادایمهای پرستاری) ۴۰

فصل چهارم: (تئوری و انواع آن) ۵۳

فصل پنجم: (راهکارهای گسترش تئوری) ۷۴

فصل ششم: :دیدگاه های گسترش تئوری و موانع گسترش تئوری) ۸۰

فصل هفتم: (معرفت شناسی) ۹۱

فصل هشتم: (دیسیپلین پرستاری و ساختار آن) ۹۸

فصل نهم: (دانستن و درک: پرستاران به عنوان دانشمندان) ۱۰۵

فصل دهم: (فلسفه، علم و پرستاری) ۱۱۷

فصل یازدهم: (ارزشیابی تئوریها) ۱۲۶

فصل دوازدهم: (مکاتب پرستاری) ۱۴۶

فصل سیزدهم: مدل سیستمی ۱۵۹

فصل چهارهم: مدل سیستمی ۱۷۷

فصل پانزدهم : مدل سازگاری ۱۹۰

فصل شانزدهم: روابط متقابل انسان–محیط(انسان واحد) ۲۰۵

فصل هفدهم: تئوری نیل به هدف ۲۱۷

فصل هجدهم : پرستاری اثربخش ۲۲۹

فصل نوزدهم: اقدامات بشر دوستانه ۲۳۶

فصل بیستم: روابط بین فردی ۲۴۳

فصل بیست و یکم: هنر کمک رسانی پرستاری بالینی ۲۵۲

فصل بیست و دوم: فلسفه و علم مراقبت ۲۶۱

فصل بیست و سوم: مدل محافظتی–درمانگری های پرستاری ۲۶۹

فصل بیست چهارم: تئوری کمبود مراقبت از خود ۲۸۲
فصل بیست و پنجم: سلامتی به عنوان هوشیاری توسعه یافته ۲۹۸
فصل بیست و ششم: انسان شایسته ۳۰۶
فصل بیست و هفتم: نظریه ارتباطات بین فردی- پرستاری سایکودینامیک ۳۱۶
فصل بیست و هشتم: تئوری نیازها ۳۳۱
فصل بیست و نهم: پرستاری مبتدی تا متبحر ۳۴۲
فصل سی: مشکلات پرستاری ۲۱ گانه ۳۵۱
فصل سی و یکم: پرستاری مدرن ۳۶۱
فصل سی و دوم: مراقبت، بازتوانی و درمان ۳۶۸
فصل سی و سوم: تنوع مراقبت فرهنگی وتئوری کلیت ۳۷۷
فصل سی و چهارم: مدل پرستاری ۳۸۷
فصل سی و پنجم: مدل ارتقای سلامت ۳۹۵
فصل سی و ششم: مدل سازی و مدل سازی نقش ۳۹۹
فصل سی و هفتم: مدل تعاملی کودک ـ والدین ۴۰۴
فصل سی و هشتم: کسب نقش مادری ۴۰۷
فصل سی و نهم: ریهل سیسکا (جوهان) ۴۱۲
فصل چهل: نظریه عمومی سیستم ها ۴۱۵
مجموعه آزمون های مفاهیم و نظریه های پرستاری ۴۲۰
منابع ومآخذ: ۵۰۲

فصل اول: (مروری بر فلسفه)

مروری بر فلسفه

حوزه کاری فیلسوفان

۱. فعالیت‌های تحقیقی

۲. . فلسفه به عنوان روش تحقیق

۳. . روح فلسفی

شاخه‌های فلسفه

۱. .معرفت شناسی
۲. متافیزیک
۳. ارزش شناسی
۴. هستی شناسی
۵. منطق

مکاتب فلسفی

۱. مدرنیسم(تجددگرایی)
۲. پست مدرنیسم
۳. ایده آلیسم
۴. رئالیسم کلاسیک
۵. پراگماتیسم (عمل گرایی)
۶. اگزیستانسیالیسم
۷. فلسفه تحلیلی
۸. فلسفه مادی دیالکتیکی
۹. جنسیت گرایی
۱۰. فلسفه و پرستاری

مروری بر فلسفه

- ✓ **فلسفه:** شامل Philia به معنی دوست داشتن و Sophia به معنی خرد و دانش است.
- ✓ **خرد:** مربوط به طرز فکر و روش کار فرد است.
- ✓ **خرد** را به معنی فهم، بینش، ژرف اندیشی و وسعت فکر به کار برده‌اند.
- ✓ **«خرد»** توانایی تفکر و عمل با استفاده از دانش، تجربه، فهم، بینش و حس مشترک است؛ فلسفه پیگرد اینهاست و **خرد** «دست یافتن» به وسیله تفکر دقیق به واسطه تحلیل چیزهاست.
- ✓ **دانش** مربوط به معرفت و یا اطلاعاتی است که فرد در سایه تفکر یا از طرق دیگر کسب می‌کند.
- ✓ فلسفه هر رشته به معنای تئوری و پایه پیشرفت دانش آن رشته تعریف می شود.
- ✓ منظور از **فلسفه** یا **خرد دوستی** کوشش برای به وجود آوردن طرز فکر منطقی و نظر وسیع و عمیق به امور گوناگون است.
- ✓ تمرکز فلسفه بر مشکل گشایی یا پاسخ گویی به سوالات مربوط به یک رشته و مفاهیم ساختاری آن رشته می‌باشد.
- ✓ اساس هر نظریه با مشخص شدن فلسفه وجودی آن واضح می‌گردد.
- ✓ فلسفه مطالعه و بررسی مسائل انتزاعی[1] و غائی[2] و کلی[3] درباره ماهیت هستی، دانش، اخلاق، رهان و اهداف بشری است.
- ✓ فلسفه به سوالات اساسی هر رشته پاسخ می‌دهد.
- ✓ فلسفه شامل منطق، اخلاق، متافیزیک و اپیستمولوژی است.
- ✓ فلسفه مشخص کننده ساختار هدفمند و پیش فرض‌های هر رشته می‌باشد.
- ✓ فلسفه به دنبال کشف دانش، حقایق و موضوعات ارزشمند است.
- ✓ عبارات فلسفی با جمله «ما عقیده داریم» شروع می شود.
- ✓ ارزش ها و باورهای یک رشته که به وسیله افراد آن رشته رعایت می شود.

---

[1] Abstract

[2] ultimate

[3] general

- ✓ فلسفه در تعریف، توصیف یا اولویت‌های مطالعاتی یک رشته کمک شایانی می‌کند.

حوزه کاری فیلسوفان

۱. فعالیت‌های تحقیقی

الف) تحلیل: برخی از فلاسفه، کار فلسفه را تحلیل زبان و فکر برشمرده‌اند.

- ✓ **هدف از** تحلیل، شناخت جهان می باشد.
- ✓ منظور از تحلیل زبان، مشخص کردن معنی کلمات و توضیح آنهاست.
- ✓ در تحلیل فلسفه کار زبان، روشن و واضح نمودن مفاهیم است.

ب) نقد کردن: تحلیل صرف، مشکلات را حل نمی‌کند، بلکه از موارد بالا باید درباره صحت یا نادرستی قضاوت کرد و این مستلزم نقد و ارزیابی آنهاست.

ج) ترکیب: برخی از افراد کار فلسفه را تلفیق و ترکیب تئوری‌های علمی دانسته‌اند.

- ✓ استفاده از تجارب سایر علوم و رشته‌ها موجب قدرتمندتر شدن رشته می‌شود(ترکیب).

د) بررسی ارزش‌ها:کار اصلی فلسفه معاصر، بررسی ارزش‌های اساسی هر رشته است.

- ✓ با گسترش علم و تغییر و تحولات جامعه ارزش‌ها از دوره‌ای به دوره دیگر یا از جامعه‌ای به جامعه دیگر متفاوت است؛ لذا فیلسوف باید ارزش‌های فلسفی هر رشته را در هر زمان بداند.
- ✓ ممکن است آنچه در گذشته باارزش تلقی می‌شد، با پیدایش شرایط تازه به آن صورت با ارزش تلقی نمی‌شود.

هـ) سیر عقلانی: ذهن افراد تحت تاثیر عوامل مختلف قرار می‌گیرد که این عوامل در بیشتر مواقع ذهن را محدود ساخته و از ابتکار و خلاقیت جلوگیری می‌کنند، اما سیر عقلانی فعالیت فلسفی ذهن را از نفوذ اینگونه عوامل مصون نگه می‌دارد.

- ✓ یکی از تفاوت‌های اساسی فلسفه و علم در **سیر عقلانی** است.
- ✓ علم بنا به اهداف، روش و موضوع حیطه را بر دانشمند محدود، ولی **سیر عقلانی** بر اساس آنچه در ذهن می‌گذرد موجب ابتکار و خلاقیت می‌گردد.

و) تفسیر یا بسط نظریات علمی: فلسفه و علم در عصر ما رابطه بسیار نزدیکی دارند و فیلسوف بدون توجه به نتایج پژوهش‌های علمی نمی‌تواند درباره انسان یا جهان بحث کند.

۲. فلسفه به عنوان روش تحقیق

اگر نتیجه تحقیق را امری موقت تلقی کنیم و به جای قبول نظریه‌ای خاص، فعالیت تحقیقی را امری مداوم و پیوسته بدانیم، در این صورت فلسفه یا علم را می‌توان همان روش تحقیق فرض کرد.

- ✓ روش‌های گوناگون تحقیق عبارتند از: روش مباحثه یا مناظره، روش قیاس[۴]، روش استقرار[۵] و روش حل مسئله.
- ✓ نظریه پردازی شامل مشاهده، تجربه و قیاس است.

← از راه استقرایی (*Inductive*)

- ✓ **نظریه** ← ساخته می شوند .

← قیاسی (*Deductive*)

- ✓ فلسفه به عنوان روش کار یک رشته می‌باشد.

مثال: روش مطالعه پدیدارشناسان: استفاده از روش‌های استقرایی می‌باشد که بر اساس روش‌های سایر محققان از جمله اگزیستانسیالیست استوار است.

۳. روح فلسفی

شامل: تردید منطقی، کنجکاوی، ژرف اندیشی، دید وسیع، سعه صدر، ترقی طلبی، وحدت شخصیت و طرفداری از ارزش‌های انسانی می باشد.

- ✓ روح فلسفه همان روش تفکر یا نگاه و گرایش فرد به آن رشته و علم می‌باشد.
- ✓ فلسفه در مفهومی بسیار کلی همان تلاش انسان در جهت اندیشه نظری، تاملی و نظام‌دار درباره جهان و رابطه انسان با آن است.

شاخه‌های فلسفه

۱.معرفت شناسی[۶]

- ✓ مطالعه دانش، روش های دانستن، ماهیت حقیقت و ارتباط بین دانش و عقاید است.

[4] deduction
[5] induction
[6] episemology